

R E T R A T

L'ànima es despertà, després d'una nit tranquil·la i reposada. S'aixecava, però, una mica endolorida (com cada dia) arrossegant les seves ferides, que no acabaven de tancar-se mai. No eren ferides gaire fondes, però s'havien infectat a base d'anarles burxant i recordant, fins a convertir-se en petites llagues, que acompanyaven l'ànima de la nostra història amb el seu doloret gris i amargant.

Aquell matí, però, l'ànima estava contenta. En mirar per la finestra havia vist un cel net i blau, que l'havia omplert de pensaments quasi sublimes, quasi utòpics, que la feien desitjar redreçar, en un obrir i tancar d'ulls, totes les coses tortes que guardava feia anys. Però de cop, sense donar-se'n massa compte, es va trobar sentada davant d'una altra ànima companya, que incansablement li explicava coses i més coses, que quasi no escoltava, perquè deixant-se portar per l'antipatia innata que sentia vers al seu interlocutor, no posava cap interès en el que li estaven dient. L'ànima estava nerviosa. Pensava, ves quin absurd, que aquell que tan penosament li exposava els seus problemes, l'estava distraient de la seva «millora interior» començada feia tan sols uns moments. Aquests pensaments la van ajudar a posar-se dempeus «Mira noi, se'm fa tard, ja me'n parlaràs un altre dia». I se'n va anar. Gràcies a Déu. Quin descans. I encara no havia caminat unes passes, se n'adona que ja ha perdut el primer combat de la jornada, com cada dia. Com pot fer això, ella que es lamenta de la seva soledat? Ella que s'ha rebelat tantes vegades contra la indiferència amb que li han contestats els altres quan els ha buscat? Ella que tant parla i es preocupa de la manca de comunicació entre els homes, quines conseqüències, tan espiritualment com psíquica, porten a greus disturbis de la personalitat individual i col·lectiva; doncs si, ella s'ha cansat, i no ha estat capaç d'escoltar uns minuts, perquè es posava nerviosa. ¡Quin èxit! I ara, en mirar al cel, hi comença a veure núvols.

Ha passat una bona estona. Ha tingut temps d'odiar-se, de penedir-se, i d'oblidar-ho. Ara va per un corredor subterrani, entre molta gent, quan observa que aquesta marea humana es desvia cap a la dreta, deixant un clar prop de la paret. Aviat veu del que es tracta: Una gitana ajeguda a terra, demana almoïna amb una criatura als braços. La gent s'aparta. L'ànima s'atura, i inconscientment es posa la mà a la butxaca per buscar-hi una moneda. I allà es queda paralitzada a l'ensopegar amb un sobre que guarda un petit feix de bitllets. Són uns milers de pessetes, destinats a pagar l'assegurança del cotxe. L'ànima no camina. Per primera vegada li cremen els dits aquests diners, i el cotxe. Es pregunta, és just això? Vol allunyar aquest pensament dient-se que aquells diners són el fruit del seu treball, i l'acompliment d'una lícita il·lusió. Davant qualsevol home, això seria just, però no es tracta pròpiament de justícia, sinó més bé de consciència. L'ànima pensa molt en Déu. A vegades es creu que sap estimar Déu, però Déu li exigeix, i ella no està massa disposada a donar. En aquest moment, no sap per què, recorda, una frase: «Vivim la nostra fe seriosament, i complint la nostra tasca evangelitzadora, si amb les nostres obres, i amb la nostra vida, donem una resposta vàlida a tots els homes, de qualsevol condició i sentiments». Davant la gitana, ella, amb les seves pessetes a la butxaca, és una resposta vàlida del que ha de ser la germanor cristiana? Podria anunciar ara el Crist, sense sentir-se avergonyida? És curiós els arguments que en dècimes de segon se'ns ocorren per a justificar les nostres actituds. L'ànima pensa que la condició de pobresa de la gitana es producte de la seva pròpia deixadesa. Podria treballar. Però també sap que ella tindria quelcom a fer per ajudar-la, no pas amb una almoïna circumstancial, sinó amb un treball ferm que ajudés a la promoció, a nivell de persones senceres, de tots aquells qui ho necessiten. La caritat esporàdica té el perill d'esperar un agraïment immediat. La caritat encarrilada vers la promoció i l'enriquiment de l'oprimit, arrodoneix la tasca de co-creadors amb el Pare, doncs res millor se li pot donar a un home que fer-lo més home. Com deia una oració: «Senyor, no ens facis protectors, ni pares, sinó germans amb els nostres germans».

La gitana li diu quelcom. Fa massa estona que està mirant. L'ànima reacciona al moment, i per fi treu una moneda petita, i allarga la mà sense tocar l'altra que demana, i continua caminant, de pressa, com fugint de la seva covardia, una vegada més.

Al migdia, quan arriba a casa es troba a taula un bon dinar. L'ànima té gana. Està pensant que la seva vida no és raó, ni testimoni, ni resposta per a ningú. Està pensant que el seu cristianisme se li en va de les mans. Que el seu cristianisme se li perd entre comoditats i apatia. I si perd això, que és l'únic que té, què farà? L'ànima, amb el plat davant, es troba hipòcrita de mantenir una actitud que ella es pensa que és cristiana. Com pot gosar a parlar de Déu, de Crist, i estar tan buida, tan tranquil·lament aïllada? Però, de repent, es troba amb un pensament reparador, al que s'agafa amb força. Creu que és de S. Pau, i diu més o menys així: «Crist ha volgut guardar un gran tresor en gerres de terrissa». L'ànima se sent pobrement evangelitzadora, i es tranquil·litza una mica enganyada. I acaba de dinar.

És després, més tard, a mitja tarda, quan un amic li planteja una situació que l'afecta personalment a ella, quan l'ànima es torna a enfadar. Li estan dient la veritat, sense cap tacte, cruament, i l'estan ferint. No reaccionarà bé. Està guardant les paraules que escolta per rumiar-les després en la seva soledat, i turmentant-se amb elles. No pas per remeiar res, sinó per recrear-se en el seu dolor, per en-sorrar-se tant com pugui. Va callant, fins que al final el seu orgull esclatarà violentment contra l'altre: «Qui ets tu per parlar-me així?» L'ànima està defensant rabiosament la seva intimitat. I sap que ho fa perquè ningú descobreixi que és tan petita, i se sent tan sola. L'ànima no vol, a cap preu, que coneguïn la seva il·lusió, tan amagada, tan llunyana, tan inasequible. No vol que la descobreixin perquè és molt seva, molt pobra, molt lleugera.

L'ànima, en els seus mals moments, quan algú li llença a la cara la seva realitat, després d'empassar-se totes les seves limitacions, que ja coneix sense que cap intrús les hi digui, es tanca a somniar. L'ànima també es troba romàntica, i somnia en algú, a qui li explica mentalment el perquè és així, el perquè de la seva realitat, tan estèril, tan aspra. Li parla de les seves frustracions, de les seves pors, li parla d'ella.

L'ànima ha acabat la seva feina, i surt novament al carrer, a somniar, a fugir, quan de cop i volta l'aturen dos joves ben vestits, que li diuen que la volen ajudar a descobrir Déu i la falsedat de l'Església. L'ànima respon ràpida i s'affirma en la seva fe. Però, no evita el pensar en les paraules que acaba d'escoltar. L'ànima no sap res de teologia, però quan posa a treballar el seu esperit crític és capaç de carregar-se el dogma ella sola. L'ànima no voldria dubtar mai, però...

Com moltes tardes, s'ha trobat davant l'església. A aquella hora està quasi buida, molt fosca. Entra i s'agenolla. Vol reflexionar. En aquells moments necessita Déu. El seu egoisme, orgull, indiferència, s'han imposat novament en aquest dia. Sap que no pot viure d'una fe teòrica, i es troba buida d'obres. Sap que està mantenint una situació falsa. Sap que la seva vida no marxa. L'ànima sent vius els dolors dels seus complexos i tribulacions, i els posa davant Déu, com justificació i ofrena de la seva buidor.

L'ànima voldria comprometre's en una actitud de servei i generositat, i es troba feble. Voldria saber —si, saber, perquè no ho sap—, què hauria de fer per viure de debò la fe que estima, el Déu que estima. I es troba impotent. I lluita. I plora.

Mica a mica, però, es va sentint alliberada. Malgrat tot, Déu està allà amb la seva pau, amb la seva serenor. Està donant-li, com cada dia, una nova oportunitat. Més amor per sentir-se estimada. Més forces per tirar endavant. Més esperança per la seva desesperança. Més alegria per la seva decepció. L'ànima, després d'uns minuts de deixar-se omplir de Déu, d'intentar copsar la seva grandesa, se'n va cap a casa, poc a poc. Novament ha trobat l'ajut que necessitava. L'ajut per arribar a demà. Demà escoltarà al company, al veí, a l'estrany. Demà intentarà plantejar-se seriosament la seva actitud social i comprometre's solidàriament amb l'Evangelí. Acceptarà amb humilitat la seva poca cosa, i netejarà la seva il·lusió de qualsevol impuresa.

De moment, però, provarà descansar. Buscarà una bona posició al llit, doncs les ferides, segons com, encara fan mal. Però com que la vida, que és lluita, cansa, ara dormirà fins el seu nou demà. Bona nit.

La c

Des d
un pla.
badia b
igual.Però
tota és
centre e
Més ava
sembla
barri poLa ge
han mo
país on
D'aquelTamb
d'algunsAl cer
Aquell
dalusa;
tipiques
propieta
Miquel,
ple de cA l'ei
Petits c
classe rA bai
carrete

CAMIS

TR

Plaza d